

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Církevní základní škola Přemysla Pittra
Moravská Ostrava a Přívoz, Jungmannova 3**

Jungmannova 3, 702 51 Moravská Ostrava a Přívoz

Identifikátor školy: 600 001 733

Zřizovatel: Biskupství ostravsko-opavské, Msgre. Šrámka 4, 728 02 Ostrava 2

Školský úřad Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 23. – 26. května 2000

Čj.	146 245/00-05095
Signatura	on6zt412

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Církevní základní škola Přemysla Pittra Moravská Ostrava a Přívoz, Jungmannova 3 je úplnou základní školou s právní subjektivitou. Byla zřízena Charitou Ostrava jako součást sociálního programu pomoci potřebným lidem v Ostravě v roce 1993. Od 1. září 1997 školu zřizuje Biskupství ostravsko – opavské.

Škola slouží ke vzdělávání a výchově dětí, které pocházejí z rodinného prostředí lišícího se od standardní rodiny nebo které se z důvodů psychologických a sociálních nejsou schopny přizpůsobit podmínkám v základní škole běžného typu, sdružuje školní družinu a mateřskou školu. Ředitelka zřídila 1 přípravnou třídu pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a 1 speciální třídu. Při škole pracuje Informační a vzdělávací centrum pro dospělé – nezávislá sociální poradna, Komunitní centrum pro děti a mládež – středisko mimoškolních aktivit pro děti z jiných škol a okolí se zaměřením na prevenci kriminality dětí a mládeže, Azyl pro žáky školy v nouzi – celodenní péče o děti na dobu nezbytně nutnou k vyřešení jejich nepříznivé rodinné situace a ROMA-ART – malé romské kulturní centrum s výtvarným a hudebním oddělením.

Škola je zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení posledním rozhodnutím čj. 11 429/99-21 s účinností od 1. února 1999.

Ve škole pracuje v současné době 19 učitelů, 7 pedagogických asistentů, 1 učitelka mateřské školy a 1 vychovatelka školní družiny, 2 externisté učí nepovinný předmět náboženství.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

První stupeň

V rámci inspekční činnosti bylo hospitováno v hodinách českého jazyka a prvouky v 1. - 3. ročnících.

Materiálně technické a prostorové podmínky výuky ve sledovaných předmětech a vybraných třídách byly až na jednu výjimku velmi dobré. Prostředí učeben bylo podnětné s dobrou estetickou úrovní. Personální zajištění výuky bylo velmi dobré, ve dvou třídách spolupracovali pedagogičtí asistenti. Učební pomůcky měli žáci k dispozici v dostatečném množství a odpovídající kvalitě, účelně je při výuce využívali. Psychohygienické zásady byly ve vyučovacích hodinách respektovány, tempo výuky a členění hodin odpovídalo v převážné většině specifickým podmínkám a aktuální situaci ve třídách.

Probírané učivo bylo až na malé výjimky v souladu s učebními osnovami, návaznost a posloupnost bylo možné určit pouze ze zápisů v třídních knihách, protože tematické plány byly předloženy jen ojediněle a v podobě velmi stručných heslovitých záznamů.

Organizace výuky, zvolené formy a metody byly většinou podřízeny specifickým podmínkám a schopnostem žáků a zajistily dobrý průběh výchovně vzdělávacích činností. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách byla s celkově dobrým efektem využívána frontální metoda názorného výkladu s následnou aplikací probrané látky v samostatné činnosti žáků. Ve všech vyučovacích hodinách byl zaznamenán výrazný individuální přístup k žákům s neustálým ověřováním, zda probírané látky rozumí. Poměrně dobře byla vyučujícími uplatněna účelová vstupní motivace s preferencí pozitivního emočního prožívání, méně se již dařilo motivovat a aktivovat žáky v průběhu vyučovacího procesu, což vedlo k výkyvům pozornosti a soustředění.

Ve všech sledovaných hodinách byla zaznamenána preference pozitivního hodnocení a vstřícná

komunikace vyučujících, s výraznou snahou o rozvoj komunikativních dovedností žáků, kteří vzhledem k sociodemografickým podmínkám mají v této oblasti výrazný handicap. Pedagogická činnost se vyznačovala snahou o rozvoj smyslu pro vzájemnou toleranci s respektem k osobnosti každého žáka.

Na základě zjištěných skutečností je úroveň výchovně vzdělávací činnosti ve sledovaných ročnících 1. stupně a vybraných předmětech hodnocena jako dobrá.

Český jazyk

V průběhu orientační inspekce byly hospitovány hodiny českého jazyka v třídách 1. i 2. stupně. Navštíveny byly dvě hodiny literární výchovy a pět hodin mluvnice.

Časová dotace týdenního počtu hodin českého jazyka odpovídá učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. Většina vyučujících předložila tematické plány zpracované pro školní rok 1999/2000. Členění učiva do jednotlivých ročníků zhruba odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu, jde však spíše o shodu s používanou řadou učebnic. Nevhodné je vřazení náročného učiva o slovesném vidu, s nímž osnovy počítají až v 7. ročníku, do 5. ročníku. Přesun učiva o druzích přídavných jmen a jejich skloňování podle vzorů z 6. ročníku do 5. ročníku a naopak absence učiva o slovesném vidu v 7. ročníku jsou dalšími příklady rozdílů, které jsou při porovnání osnov a předložených tematických plánů patrné. Přesuny učiva jsou v zásadě možné, ale v předložených tematických plánech nejsou označeny a zdůvodněny. Vypuštění učiva o otázkách doplňovacích a zjišťovacích v 7. ročníku nebere ohled na mezipředmětové vztahy (cizí jazyk).

Personální podmínky pro výuku českého jazyka nelze považovat za srovnatelné s jinými základními školami. Ani jeden ze tří vyučujících v třídách 4. a 5. ročníku nemůže vykázat odbornou a pedagogickou způsobilost pro 1. stupeň základní školy. Obdobná je situace dvou vyučujících v třídách 6. a 7. ročníku. Ti jsou způsobilí pro výuku na 1. stupni základní školy, ovšem odborná stránka výuky včetně metodiky výuky českého jazyka v třídách 2. stupně je jim přece jen bližší než učitelům tříd 4. a 5. ročníku, kteří se při vysokoškolském studiu věnovali biologii, matematice či pracovnímu vyučování. Na pedagogické práci se v jedné hospitované hodině podílel asistent, který ve škole vykonává civilní službu.

Výuka českého jazyka probíhala v kmenových třídách. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. Žáci jsou vybaveni kvalitními učebnicemi nakladatelství ALTER a SPN. Řadu názorných pomůcek vyrobili sami vyučující. Chybějí, popřípadě nejsou k dispozici v dostatečném počtu jazykové příručky (Pravidla českého pravopisu, nové vydání Stručné mluvnice české a Spisovného slovníku jazyka českého). Didaktická technika nebyla ve vyučovacích hodinách použita. Učební prostředí tříd je podnětné (viz materiály vyrobené vyučujícími) a estetické. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou vytvářeny. Na výuku mají výrazný vliv sociodemografické podmínky a značná absence žáků. Vyučující počítají s odlišností většiny rodin žáků.

Hospitované hodiny byly organizovány tradičním způsobem. Vyučující obvykle pracovali s celou třídou, což nepřinášelo zvláštní problémy. Třídy totiž nejsou početné a řada žáků chyběla. Při organizaci výuky byl vytvářen prostor pro individuální aktivity. Skupinové aktivity byly uplatněny jen ojediněle. Průběh vyučovacích hodin byl přizpůsobován věku žáků a výukovým cílům. Také odlišnosti rodinného prostředí žáků se odrážely ve struktuře vyučovacích hodin. Vyučující častěji střídali jednotlivé druhy činnosti, více pozornosti věnovali rozvoji komunikačních dovedností v oblasti mluvení a naslouchání, ale nezanedbávali rozvíjení psaní a čtení. Nezbytné organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Postupy podporující zapamatování základního učiva byly běžně uplatňovány. Výrazně byla podporována snaha

o samostatné, aktivní učení. Byl poskytován prostor pro vyjadřování vlastního názoru. Organizace výuky umožňovala žákům úspěšné uplatnění. Vyučující pracovali trpělivě, což se projevovalo mj. i tím, že umožňovali žákům pracovat individuálním tempem. V jediném případě došlo k věcně nesprávné interpretaci při procvičování učiva o číslovkách.

Ne vždy byl podrobně oznámen cíl hodiny. Většina vyučujících však na tento druh vstupní motivace nezapomněla. Případně zvolila jiný druh vstupní motivace, který výborně působil na uklidnění žáků po přestávce, a sice společnou modlitbu vyučujícího s žáky. Žáci byli správně motivováni pochvalami v průběhu vyučovací hodiny, dominovala kladná motivace. Vyučující, až na jednu výjimku, respektovali zásadu přiměřenosti. Při sporadickém zkoušení a hodnocení někteří z vyučujících nesprávně používali pětibodovou klasifikační stupnici „obohacenou“ o mezistupně (tzv. známky minus). V závěru hodin nezbyl obvykle čas na shrnutí učiva, upozornění na praktické využití probíraného učiva, zhodnocení průběhu hodiny, vyzvednutí úspěšných žáků. Žáci nebyli vybízeni k sebehodnocení a k hodnocení výkonu spolužáků. Připomenutí mezipředmětových vztahů se v hospitovaných hodinách objevilo v hodinách literární výchovy. Při řešení úkolů byla žákům poskytována pomoc.

Většina žáků akceptovala dohodnutá pravidla jednání. Pouze v jediné hospitované hodině se vyskytli jedinci, kteří v závěrečné části hodiny nedovedli soustředit svou pozornost na výuku. Při některých soutěžích jednotliví žáci těžce snášeli dílčí neúspěch. Celkově je třeba vyzvednout pozitivní vztah žáků k výuce, tedy těch, kteří pravidelně navštěvují školu.

Výuka českého jazyka ve 4. a 5. ročníku a na 2. stupni je přes dílčí nedostatky v plánování učiva hodnocena na základě hospitovaných hodin a písemných materiálů předložených vyučujícími (včetně žákovských prací) jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

V průběhu inspekce byly navštíveny čtyři hodiny anglického jazyka (5., 6. a 7. ročník) a jedna hodina jazyka německého (7. ročník). Tříhodinová týdenní dotace zavedená ve všech ročnících, v nichž je cizí jazyk vyučován, odpovídá učebnímu programu.

Vyučující anglického jazyka dle svého vyjádření postupuje podle vzorových tematických plánů, jež jsou součástí metodických příruček (tzv. teacher's book) k učebnicím autorky Zahálkové vydaných v nakladatelství SPN. Učivo tří etap vzdělávacího programu nebylo rozděleno do jednotlivých ročníků. Ovšem řazení učiva v učebnicích anglického jazyka autorky Zahálkové se prakticky neodchyluje od schválených vzdělávacích programů. Postup, který škola zvolila při plánování a organizaci výuky cizího jazyka, by mohl poškodit žáky. Zvláště ty žáky, kteří v průběhu školní docházky přejdou na jinou školu. Problematické bylo prosazení počátku výuky cizího jazyka od 5. ročníku. Všichni žáci mají minimálně jednorozhodně zpoždění proti svým vrstevníkům z jiných škol. Navíc nic nenasvědčuje tomu, že by zpoždění bylo postupně vyrovnáváno. Opak je pravdou. Zpoždění naopak narůstá. Žáci 5. ročníku v květnu probírali prosincové učivo 4. ročníku a žáci 6. ročníku se věnovali učivu z října a prosince 5. ročníku. Obdobná situace je i v dalších hospitovaných třídách, i když zpoždění není tak velké. Bez okamžitého zásahu vedení školy nebudou splněny osnovy přijatého vzdělávacího programu. V třídě složené ze žáků 7. a 8. ročníku nebylo probíráno v hospitované hodině dvojí učivo.

Výuka cizích jazyků je zabezpečena vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti. Vyučující nemají problém se zvládnutím jazykové stránky samotné. Potíže jim však dělá plánování výuky (viz výše) a hlavně nedostatky v oblasti metodiky výuky cizích jazyků. V případě vyučujícího anglického jazyka ovlivňují zvládnutí zvukové stránky anglického jazyka jeho individuální odchylky od přijaté výslovnostní normy. Škola vybavila žáky novými,

kvalitními učebnicemi pro výuku anglického jazyka.

Výuka je realizována v kmenových třídách. Prostředí tříd, v nichž probíhala výuka, je podnětné a estetické. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou splněny. Negativně působí skutečnost, že mezi žáky se vyskytuje značná absence. Vyučující se snaží věnovat těm žákům, kteří jsou po nemoci či dokonce neomluvené absenci opoždění a nepostupují s učivem tak, jak by bylo možné a vhodné. K těmto potížím přistupuje i nedostatečná domácí příprava.

Průběh výuky je tedy výrazně negativně ovlivněn výše uvedenými skutečnostmi. Promyšlené plánování výuky a vhodné metodické postupy nabývají proto zvláštní důležitosti.

Vyučující uznávají jako prioritu jazykové výuky komunikativní cíle, k nimž má výuka převážně směřovat. Ne vždy se však daří. Dialog žáků, hraní scének a předvádění situací typu nakupování, na nádraží, na poště nebyly ve výuce použity. Písemné práce měly přiměřený rozsah, navazovaly na předchozí práci s učebnicí, případně na zápis pořízený vyučujícím na tabuli. Náviku a upevňování správné výslovnosti pomocí magnetofonu nebyl věnován dostatečný prostor. Magnetofonové nahrávky k textům z učebnice byly využity jen ve dvou hospitovaných hodinách, v jednom případě s problémy metodického charakteru. V hodinách převládaly pokyny, které kombinovaly mateřský jazyk s cizím jazykem a tak docházelo k nežádoucí interferenci.

Kromě vstupní motivace byli žáci běžným způsobem motivováni v průběhu hodin pochvalami a povzbuzováním. Také byla použita motivace pomocí jazykové hry či soutěže a písň. Komunikace obvykle probíhala dle schématu otázka (učitel) - odpověď (jednotlivý žák). Hodiny neobsahovaly závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků.

Interakce a komunikace odpovídala věku žáků v jednotlivých ročnících. Vyučující respektovali osobnost žáků. Aktivita žáků byla průměrná. Učitelé mají citlivý přístup k žákům, kázeňské problémy nebyly v hodinách zaznamenány. Mezi žáky převládal pozitivní vztah k výuce.

Výuka cizích jazyků je celkově hodnocena jako ještě vyhovující.

Matematika

Časová týdenní dotace předmětu matematika je v souladu s realizovaným učebním plánem. Každý vyučující volí rozvržení učiva dle vlastního uvážení na základě aktuálního složení a stavu třídy a schopností žáků. Tematické plány, až na jednu výjimku, nebyly předloženy, protože nejsou vypracovány - ředitelka školy vypracování tematických plánů nevyžaduje. Pololetní písemné práce, které byly inspekci předloženy, mají v paralelních třídách rozdílný obsah.

Matematiku v navštívených hodinách na 1. stupni vyučovaly dvě učitelky, které nezískaly odbornou a pedagogickou způsobilost pro učitelství na 1. stupni základní školy, 3 vyučující získali způsobilost pro vyučování na 2. stupni, jedna vyučující, která vyučuje sledovaný předmět na 1. i 2. stupni, má odbornou a pedagogickou způsobilost pro 2. stupeň. Vyučování probíhá v kmenových třídách většinou vybavených novým školním nábytkem. Žáci mají k dispozici novější učebnice vydaných nakladatelstvími ALTER, PRODOS a PROMETHEUS. Kabinet matematiky je dostatečně vybaven standardními pomůckami a didaktickou technikou.. Výuka byla výrazně ovlivněna sociodemografickými podmínkami a velkou absencí žáků.

Většina vyučovacích hodin se řídila jasnými a přiměřenými organizačními pokyny, které žáci respektovali. Až na dvě sledované hodiny bylo cílem opakování staršího učiva, ve třech hodinách ve spolupráci s pedagogickým asistentem. Žáci procvičovali dříve osvojené učivo řešením příkladů z učebnice nebo zadaných učiteli. Nová látka byla učiteli žákům vysvětlována na vhodně zvolených příkladech a procvičována u tabule. Organizace výuky umožňovala pracovat žákům individuálním tempem. Vyučovací čas byl většinou efektivně využit, učivo

interpretováno věcně správně.

Vyučující seznamovali žáky s cílem hodin, používali častých pochval a převážně pozitivního hodnocení práce a výsledků učení. Opakování a ojedinělé zkoušení mělo návaznost na probírané učivo, klasifikace byla objektivní a spravedlivá, učiteli zdůvodněná. Zadávané úkoly byly přiměřené individuálním dispozicím žáků, při řešení učitelé i pedagogický asistent pomáhali a oceňovali snahu a pokrok. Hodiny postrádaly závěr.

Spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy probíhala podle dohodnutých pravidel, která většina žáků akceptovala a respektovala. Učitelé a žáci se navzájem respektovali, vyučování probíhalo v prostředí přiměřené tolerance a vzájemné důvěry. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byla na dobré úrovni. V jedné třídě vyučující ignorovala nežádoucí chování žáků. Většina žáků měla k výuce matematiky pozitivní vztah.

Na základě zjištěných skutečností je kvalita vzdělávání v matematice hodnocena jako dobrá.

Předměty přírodních věd a nauk

V rámci této skupiny předmětů bylo hospitováno v hodinách přírodovědy na 1. stupni, zeměpisu a přírodopisu na 2. stupni.

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá schválenému učebnímu plánu. Porovnáním zápisů v třídních knihách s učebními osnovami bylo zjištěno, že členění učiva v jednotlivých ročnících v podstatě odpovídá realizovanému vzdělávacímu programu. Byly předloženy pouze tematické plány pro vyučování zeměpisu. Výukové cíle jsou stanoveny podle aktuálního složení tříd.

Přírodovědu a přírodopis vyučují ve škole dva odborně a pedagogicky způsobilí učitelé pro vyučování na 2. stupni základní školy, zeměpis vyučuje pedagog s ukončeným vysokoškolským studiem vychovatelství osob vyžadujících zvláštní péči, který v současné době studuje učitelství geografie na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity. Vyučování probíhá ve třídách, které podle subjektivního posouzení odpovídají psychohygienickým zásadám. Žáci používají novější učebnice (vydavatelství PRODOS, ALTER a FORTUNA), pro výuku zeměpisu mají k dispozici školní atlasy. Kabinet zeměpisu postrádá některé mapy, kabinet přírodopisu je dostatečně vybaven přírodními originálními pomůckami, zobrazeními a několika mikroskopy. V rámci výuky přírodopisu se žáci školy v průběhu školního roku starají o drobné živočichy. Na kvalitu výuky mají výrazný vliv sociodemografické podmínky a vysoká absence žáků.

Vyučování vedli vyučující podle jasných a srozumitelných organizačních pokynů, množství a výběr informací odpovídal věkovým zvláštnostem a specifickým podmínkám tříd. Hodiny měly formu hromadného vyučování, nejčastěji byly používány metody vysvětlování, rozhovoru, práce s učebnicí, v zeměpisu práce s mapou. Učitelé zohledňovali schopnosti žáků a vytvářeli prostor pro vyjadřování vlastního názoru. V některých hodinách byly funkčně použity názorné pomůcky, části hodin zeměpisu byly zpestřeny soutěžemi. Ve většině hodin byl vyučovací čas efektivně využit. Učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současným stavem teorie a praxe v daných oborech.

Učitelé motivovali žáky uvedením cíle a stavby hodiny. Uváděné příklady z praxe navozovaly životní zkušenosti žáků. V průběhu výuky byly používány časté motivační výzvy, pochvaly, výsledky učení byly převážně hodnoceny pozitivně. Otázky při opakování a zkoušení měly návaznost na probírané učivo a byly zaměřeny na jeho pamětní zvládnutí. Vyučující při hodnocení respektovali individuální dispozice žáků, oceňovali snahu a pokrok. Klasifikace při zkoušení byla objektivní a spravedlivá. Většině hodin chyběl závěr.

Až na jednu výjimku žáci akceptovali pravidla jednání a komunikace. Učitelé respektovali osobnost žáků, komunikace probíhala v prostředí přiměřené tolerance a vzájemné důvěry. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na dobré úrovni. Žáci měli k výuce sledovaných předmětů převážně pozitivní vztah.

Kvalita výuky ve sledovaných předmětech (přírodověda, přírodopis a zeměpis) je hodnocena jako velmi dobrá.

Speciální třída

Součástí školy je speciální třída, kterou navštěvuje 12 žáků. Zařazení žáků bylo provedeno na návrh pedagogicko psychologické poradny se souhlasem rodičů. Žáci jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22, schváleného MŠMT ČR.

Plán speciální třídy je zaměřen na zvládnutí obsahu učebních osnov zvláštní školy s důrazem na rozvoj komunikačních dovedností, vytváření učebních návyků, socializaci a stabilizaci hodnotového systému žáků. Učivo je rozpracováno do tematických plánů, které jsou obsaženy v individuálních vzdělávacích plánech žáků. Individuální výchovně vzdělávací plány jsou aktualizovány, je v nich zaznamenáván pokrok jednotlivých žáků i případné nutné korekce. Ve třídě jsou vzděláváni žáci pěti ročníků, výuku realizují dvě vyučující, jedna získala potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Organizace vyučovacích hodin je vzhledem ke skladbě žáků s různým postižením velmi složitá. Vzdělávacím problémem se jeví i vysoká absence žáků, za první pololetí bylo v této třídě zameškáno 1222 vyučovacích hodin. Paralelní výuka dvou i více skupin žáků různých ročníků při různých učebních činnostech narušuje soustředěnost žáků na výuku. Dva žáci mají sluchové postižení, komunikace s nimi je obtížná a vyžaduje silnější hlasový projev vyučujícího. Takový počet žáků a složení třídy je možné, ale nevytváří dobré podmínky pro dodržování psychohygienických zásad žáků i učitelů.

Učebna, ve které vyučování probíhá, je dostatečně velká, členěna do dvou částí. Je standardně vybavena nábytkem i didaktickou technikou.

Struktura hodin je podřízena složení třídy, výukovým cílům v ročnících a vyučovacích předmětech. Rozvrh hodin pro jednotlivé ročníky této speciální třídy významně ovlivňuje strukturu hodin, užití forem i metod pedagogické práce. V hodinách je vyučováno v různých ročnících různým vyučovacím předmětům. Někteří žáci docházejí na výuku předmětů výchovného charakteru do tříd základní školy. Učitelky používají rozmanité vyučovací metody, ale takto organizovaná výuka nezabezpečuje všem žákům optimální vzdělávací podmínky vzhledem k jejich individuálním potřebám. V převážné části je vytvořen prostor pro samostatné učení. Je zaveden nepovinný předmět náboženství.

V úvodu hodin probíhal dialog mezi učitelkami a žáky a měl motivační charakter. Nové učivo navazovalo na předchozí znalosti a bylo zaměřeno na pochopení vztahů a souvislostí s využitím osobních zkušeností žáků. Zkoušení mělo charakter zpětné vazby, slovní hodnocení jednotlivých výkonů žáků bylo zaměřeno pozitivně. V závěru všech sledovaných hodin bylo provedeno hodnocení práce žáků, kteří byli vedeni k sebekontrolě a k sebehodnocení.

Interakce a komunikace má osobitý charakter spočívající v bilingvitě žáků, je založena na pěkném vztahu mezi nimi a učitelkami, na vzájemné důvěře a respektování osobnosti žáka. Komunikace je zaměřena na pochopení obsahu jednotlivých českých slov, užívání rozvitých vět, pochopení čteného textu a komunikačních dovedností žáků. Vyučující záměrně vytvářely prostor pro diskusi s žáky a vedly je k vyjádření vlastního názoru.

Je třeba ocenit prvořadé zaměření na socializaci žáků, rozvoj komunikačních schopností v návaznosti na kognitivní rozvoj. Výuka ve speciální třídě přes problémy s docházkou a problémovým složením třídy je hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je negativně ovlivňována velkou absencí žáků, protože učitelé se musí ve zvýšené míře věnovat žákům, kteří probírané učivo pro nepřítomnost nezvládli. V některých předmětech nepříznivě na kvalitu výuky působí také ta skutečnost, že učitelé nemají učivo naplánováno - ředitelka školy nepožaduje vypracování funkčních časových a tematických plánů učiva. Vliv má i to, že 43,75% učitelů nemá požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyučování na základní škole. Obtížnost a složitost práce ve speciální třídě je určována také tím, že je v nich integrováno 5 ročníků.

Na základě výše uvedených zjištění je hodnoceno plánování a příprava výuky jako ještě vyhovující, personální, materiální a psychohygienické podmínky jako dobré, účelnost a vhodnost organizace výuky, použité formy a metody práce jako dobré, účinnost motivace a způsob hodnocení žáků ve vyučovacím procesu jako velmi dobrá a úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy jako dobrá.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dominantním záměrem koncepce Církevní základní školy Přemysla Pittra (dále jen škola) je umožnit dětem ze sociokulturně znevýhodněného prostředí získat plnohodnotné základní vzdělání. Koncepce je doplňována a upřesňována na základě získávaných poznatků a zkušeností. Prioritou školy je, aby každý žák dosáhl co nejvyšší úrovně vědomostí, dovedností a návyků při respektování jejich sociálních a kulturních specifíků a absolventi neměli omezen přístup k dalšímu vzdělávání.

V závěru školního roku je prováděno hodnocení výsledků, plnění koncepčních záměrů a dosažených cílů. Tento rozbor doplněný podněty a připomínkami pracovníků školy je jedním z podkladů k tvorbě ročního plánu školy (dále jen plán). Plán zahrnuje oblasti organizace výchovně vzdělávacího procesu pro školní rok (v základní škole, ve speciální třídě, v přípravné třídě, v mateřské škole a ve školní družině), materiálního zabezpečení provozu, údaje o pracovnících a žácích, učební plány, stanovuje hlavní úkoly a jejich realizaci. Dále plán uvádí souhrn integrovaných žáků a žáků zařazených do vyrovnávací skupiny. Jsou zde také stanoveny zájmové kroužky pro mimoškolní aktivity žáků, mimoškolní činnost a termíny školení zaměstnanců, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, správcovství kabinetů, knihovny a kroužků tanečního souboru, pověření dalšími úkoly, plán kontrol a zastupitelnost zaměstnanců. Celoroční plán je v průběhu školního roku doplňován na základě aktuálních skutečností.

Koncepční záměr je podporován zřizovatelem, příslušným školským úřadem i rodiči. Při škole jsou zřízeny rada školy a občanské sdružení Společně – Jekhetane.

Vyučování v základní škole probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola (čj. 12035/97-20), ke kterému MŠMT schválilo upravený učební plán pod čj. 11710/99-22 dne 16. 2. 1999 s platností od 1. 9. 1998 do 31. 8. 2001. Úpravy se týkají zahájení výuky cizího jazyka až v 5. ročníku a udělení výjimky z ustanovení § 9 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, a vyslovení souhlasu se zařazením výuky nepovinného předmětu náboženství nebo křesťanská etika jako páté vyučovací hodiny v 1. ročníku a šesté vyučovací hodiny ve 4. a 5. ročníku v jednom sledu, a to jednou týdně. Základní školu navštěvuje 193

žáků v 13 třídách. 5 žáků osmého ročníku je zařazeno do třídy sedmého ročníku. Škola nemá 9. ročník.

Ve všech ročnících základní školy probíhá výuka nepovinného předmětu náboženství. Žákům byla nabídnuta práce v zájmových kroužcích tanečním, pěveckém, sportovních her, přírodovědném, dramatickém, výtvarném a keramickém a v dětském folklórním souboru Piškoti, které jsou vedeny pedagogickými pracovníky školy.

Úkoly výchovného poradce jsou rozděleny mezi zástupkyni ředitelky a sociální pracovníci školy, protože ve škole není výchovné poradenství zřízeno, což je v rozporu s ustanovením § 46 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Školu navštěvuje 19 žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a s tělesným a smyslovým postižením. 7 z nich je integrováno ve třídách základní školy, 12 je vzděláváno ve speciální třídě podle učebních osnov zvláštní školy.

Organizování

Kompetence pracovníků školy jsou vymezeny v celoročním plánu školy. Ředitelka deleguje příslušné pravomoci na jednotlivé pracovníky jmenovacími dekrety a písemnými pověřeními. Pro přehlednost je hierarchie funkcí zachycena ve schématu struktury řízení školy. V plánu je také řešena zastupitelnost funkcí.

Každodenní chod školy se řídí řádem školy, jehož znění je přizpůsobeno specifickým podmínkám, je však nevyvážený, protože neuvádí práva žáků. Listiny a úřední dokumenty vydávané školou byly opatřovány úředním razítkem s logem školy, nikoli s malým státním znakem České republiky, jak je stanoveno v § 2 odst. 4 vyhlášky č. 291/1991 Sb. Tento nedostatek byl v průběhu inspekční činnosti odstraněn.

Ve škole je ustanovena užší pedagogická rada, jejímiž členy jsou ředitelka školy, její 2 zástupci, 3 učitelé základní školy, učitelky přípravné třídy a mateřské školy a 2 pedagogičtí asistenti. Ve škole nejsou zřízeny metodická sdružení a předmětové komise.

Pracovníci jsou informováni vedením ústně a pomocí týdenních plánů. Aktuální úkoly a úkoly jsou předávány ústně. Žáci jsou informováni třídními a vyučujícími učiteli.

Katalogové listy žáků, důvěrné materiály o žácích a osobní materiály pracovníků jsou uloženy v pracovně ředitelky školy.

Organizace vyučování žáků se řídí obecně závaznými právními předpisy s úpravami a výjimkami, které schválilo MŠMT (viz výše). Ředitelka školy jmenovala dva zástupce, jeden zodpovídá za pedagogickou a metodickou činnost školy při týdenním úvazku 12 hodin, druhý je zodpovědný za technické zabezpečení provozu školy a vyučuje týdně 8 hodin. Dalšími nejbližšími spolupracovníky ředitelky jsou ekonomka, sekretářka, která má v náplni práce také personální a mzdové záležitosti a sociální pracovníce, jejíž úkolem je kontakt s rodinami žáků s nadměrnou absencí, s policií a s úřadem městského obvodu. Ředitelka nepožaduje zpracování časových a tematických plánů učiva.

Potřebné informace poskytuje škola rodičům žáků prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách a dopisů, při osobních návštěvách ve škole a na akcích pořádaných školou. Pravidelné třídní schůzky ve škole neprobíhají.

Se zřetelem na koncepci školy chápe ředitelka pod spoluprací s rodiči plnění minimálních požadavků školy, a to aby rodiče pravidelně posílali děti do školy, jejich nepřítomnost řádně omlouvali a zajistili, aby jejich děti, které navštěvují 2. stupeň školy byly vybaveny pro výuku a domácí přípravu základními psacími a rýsovacími potřebami. Díky spolupráci s občanským sdružením Společně – Jekhetane organizuje škola pro děti letní tábory, výlety, výjezdy

zájmových souborů do zahraničí apod. Reálné připomínky a podněty rodičů jsou vedením školy zohledňovány.

Škola je iniciátorem a pořadatelem odborných a kulturních akcí republikového a mezinárodního charakteru. Např. v roce 1999 uspořádala mezinárodní dětský romský folklorní festival Savore Jekhetane Ostrava, v dubnu 2000 republikovou konferenci Škola zítřka – místo setkávání kultur. Školní dětský folklorní soubor Piškoti reprezentuje školu i v zahraničí. Pro své specifické zaměření je škola uvedena jako pozitivní příklad vzdělávání Romů v oficiálním dokumentu OBSE (Zpráva o situaci Romů a Sintů v členských zemích OBSE).

Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována podle ustanovení § 17e odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a poskytuje dostatek informací o uplynulém školním roce.

Rozhodnutí ředitelky jsou adresná a včasná. Podněty a připomínky spolupracovníků, členů rady školy a občanského sdružení, orgánů státní správy a zřizovatele využívá ředitelka k dalšímu zkvalitňování práce školy.

Vedení a motivování pracovníků

Pro operativní řízení a řešení problémů a námětů pro další práci slouží pracovní porady a pedagogické rady. V práci ředitelky převažuje demokratický styl řízení, upřednostňuje osobní jednání, které považuje za nejúčinnější způsob vedení spolupracovníků.

Pracovníci mají vytvořen prostor pro uplatnění tvořivosti a iniciativy, podílejí se na vedení 7 zájmových kroužků. Ředitelka se snaží vhodné náměty spolupracovníků co nejdříve realizovat. V základní škole učí 16 pedagogů (6 má odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyučování na základní škole, 3 mají požadovanou kvalifikaci pro výuku ve speciálních školách, 1 učitel je absolventem vysoké školy nepedagogického zaměření a 6 učitelů není odborně a pedagogicky způsobilých podle platné vyhlášky) a 1 učitelka přípravné třídy. V ročním plánu je stanoven pro učitele se středoškolským vzděláním úkol – nejpozději do dvou let začít dálkově studovat vysokou školu se zaměřením na učitelství. 4 učitelé navštěvují rozšiřující vysokoškolské pedagogické studium, 2 pedagogičtí asistenti absolvovali kurz pedagogického minima, 3 studují rozšiřující dvousemestrální studium pro pedagogické asistenty.

Metodickým vedením začínajících a nequalifikovaných pedagogů jsou pověřeni zkušení učitelé. Pracovníci školy jsou stimulováni morálně i hmotně na základě pravidelného hodnocení. Kritéria pro osobní příplatky a ohodnocení jsou vypracována, pracovníci jsou s nimi seznámeni. Výše odměn je stanovována na základě splnění úkolů nad rámec pracovních povinností.

Zákonem stanovené závěrečné zprávy, které jsou schvalovány radou školy a projednávány s pracovníky, jsou podkladem pro sebehodnocení a vypracování celoročního plánu práce pro následující školní rok.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy provádí třikrát ve školním roce kontroly pedagogické dokumentace a práce třídních učitelů.

Při inspekční kontrole třídních výkazů a katalogových listů žáků byly zjištěny některé nepřesnosti, jež byly konstatovány už v předchozí zprávě čj. 146 191/98 z inspekce, která proběhla od 15. do 17. září 1998. Nové případy přelepování či přepisování údajů se přece jen nevyskytují v takovém množství, jak bylo zjištěno při předchozí kontrole. Jednou ze závažných

výjimek je přelepení celého řádku v seznamu žáků v třídním výkazu III. A. Častěji se v třídních výkazech objevují případy nesprávných údajů o stěhování a přeřazování žáků, není uvedena přesně škola, z které přišli či na kterou odešli, případně je nepřesně uvedeno datum změny.

Základním problémem práce s katalogovými listy je to, že do nich nejsou vpisovány důležité údaje o žákovi, např. nejsou uvedeny důvody, pro které nemohl být žák klasifikován, není uveden termín náhradní klasifikace.

Z katalogových listů bylo zjištěno pochybení školy při hodnocení žáků v nepovinném předmětu náboženství. V rozporu s informací k vyplňování vysvědčení na základních školách (čj. 33992/99-22) byli žáci klasifikováni známkou. V řadě případů byli žáci hodnoceni širším slovním hodnocením a zároveň známkou podle pětibodové stupnice. (V katalogových listech jsou totiž vloženy kopie vysvědčení vyplněných na tiskopisech SEVT 49 217 0.) Tento postup je v rozporu s ustanovením § 10 odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 Sb.

Žák III. A A. L. byl na konci školního roku 1998/1999 hodnocen nedostatečnou známkou z českého jazyka, a měl proto opakovat ročník. Půl roku ovšem navštěvoval IV. B. Rodiče dle dokumentů vložených do katalogového listu požádali o „opravnou zkoušku“ (správně mělo být uvedeno) „komisionální přezkoušení“. Žáci 1. stupně nemohou vykonat opravnou zkoušku a komisionální přezkoušení na žádost zákonných zástupců se provádí do desíti dnů. Žák byl však přezkoušen až 12. října 1999. Přitom v katalogovém listu není zmínka o důvodech, které vedly k přesunutí termínu zkoušení až na říjen. Dle ustanovení § 11 odst. 5 vyhlášky č. 291/1991 Sb., je možno nový termín přezkoušení, pokud není možno přezkoušet žáka do desíti dnů, stanovit pouze výjimečně ze závažných důvodů. Případ žáka A. L. ovšem není jediný, kdy byl termín komisionálního přezkoušení přesunut na říjen. Ani v ostatních případech dokumentovaných zápisy z komisionálního přezkoušení však nejsou uvedeny žádné důvody pro odklad termínu přezkoušení. Šlo o žákyně M. M. a M. O. a žáka D. O., kteří byli 12. října 1999 přezkoušeni z jazyka českého

Žákyně N. P. ukončila 2. ročník jako žačka zvláštní školy. Po vykonání příslušných rozdílových zkoušek byla zařazena od 1. září 1999 rozhodnutím ředitelky do Církevní základní školy P. Pittra, a sice do II. A. 20. března 2000 však byla přeřazena do III. A. Tento postup vyhláška č. 291/1991 Sb. neumožňuje, nejedná-li se o mimořádně nadaného žáka (ustanovení § 4 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb.).

Žákovi J. P. byla 13. ledna t. r. dodatečně odložena školní docházka, ale v třídním výkazu je zřejmě započítán mezi žáky, kteří byli na konci 1. pololetí klasifikováni.

V třídním výkazu II. A je uvedeno, že součástí učebního plánu byla výuka nepovinných předmětů logopedická péče a náboženská výchova (podpisy vyučujících), ale ani v jednom katalogovém listu není uvedeno, že by se některý žák třídy výuky zúčastnil.

Žák R. H. údajně nebyl klasifikován z matematiky a českého jazyka (2. strana katalogového listu), ale na 1. straně katalogového listu jsou známky z obou předmětů zapsány.

V katalogových listech stále ještě není řádně dokumentován důležitý údaj týkající se opožděného nástupu do základní školy u velkého množství žáků bez rozhodnutí o udělení odkladu školní docházky. Zákonní zástupci, kteří nepřivedou dítě k zápisu a nezajistí jeho nástup do 1. ročníku v září po ukončení 6. roku věku ignorují povinnosti uvedené v ustanovení § 36 zákona č. 29/1984 Sb. Vedení školy v řešení tohoto problému spolupracuje se sociálním odborem ÚMOB Moravská Ostrava a Přívoz.

Kontrolu provozu školy a jejího hospodaření provádí ředitelka s ekonomkou školy. Analýza výsledků je prováděna na provozních poradách a pedagogických radách, konkrétní závěry jsou projednávány a opatření k nápravě zjištěných nedostatků přijímána při osobních jednáních s jednotlivými pracovníky.

Ve škole není vypracován systém hospitační činnosti, ředitelka provedla v průběhu školního roku 3 hospitace, o kterých byl pořízen zápis.

Hodnocení kvality práce pedagogů a výsledků učení je prováděno v závěru školního roku na základě písemných testů z českého jazyka a matematiky, které žákům všech ročníků zadává vedení školy.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy probíhá na základě ročního plánu pro školní rok 1999/2000, v němž jsou stanoveny jednotlivé kompetence pracovníků školy, není však zřízena funkce výchovného poradce. Ve škole nejsou ustanovena metodická sdružení a předmětové komise, ředitelka nepožaduje po učitelích vypracování časových a tematických plánů. Žáci, rodiče a zaměstnanci jsou vedením informováni včas a v dostatečném rozsahu. Podněty a připomínky slouží vedení k dalšímu zlepšování práce školy. Pracovníci jsou stimulováni morálně i hmotně, stanovené kritéria hodnocení jsou zaměstnancům známá. Kontrolní činnost postrádá plánovitost, promyšlenost a důslednost.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k podmínkám školy je hodnocena jako velmi dobrá, úroveň kvality a funkčnosti organizačního uspořádání školy a informačních systémů jako velmi dobrá. Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako dobrý, úroveň systému, rozsahu a účinnosti kontrolních mechanismů jako ještě vyhovující.

Celkově je hodnocena kvalita řízení jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Přípravná třída

Při základní škole je zřízena přípravná třída pro děti se sociokulturně znevýhodněného prostředí. V době konání inspekce bylo přítomno pět dětí. Plán na školní rok 1999/2000 obsahuje analýzu výchovně vzdělávací práce za školní rok 1998/1999, hlavní úkoly pro tento školní rok, prostředky realizace hlavních úkolů a vnitřní řád. V tomto školním roce je zaměřeno hlavních úkolů na hudební výchovu a zdokonalování jazykového projevu dětí. Přípravná třída má stanoven režim dne s rozvrženými výchovnými složkami ve čtyřech vyučovacích hodinách denně. Každý den je zařazena rozumová výchova, kterou prolínají oblasti předmětů s výchovným charakterem. Jednotlivé činnosti jsou do programu zařazovány promyšleně s ohledem na rovnováhu psychického zatížení dětí. Při plánování výchovně vzdělávací činnosti vychází učitelka z metodického materiálu MŠMT pro výuku přípravné třídy nazvaného Přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Tento materiál je rozpracován do týdenních plánů, které jsou během roku aktualizovány. Důležitou součástí přípravy a plánování jsou záznamy o jednotlivých dětech, které obsahují poznatky o jejich znalostech a dovednostech, rozvoji osobnosti a procesu jejich zrání a osvojování sociálních návyků. Dětem s poruchami výslovnosti je umožněna individuální logopedická péče, o které jsou vedeny záznamy. Program je přizpůsoben vývojovým a jazykovým možnostem dětí a jejich potřebám. Učitelka se denně písemně připravuje na pedagogickou práci.

V přípravné třídě pracují učitelka s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí a pedagogická asistentka.

Prostorové podmínky této třídy jsou vzhledem k uskutečňovaným činnostem velmi dobré.

Třída má k dispozici místnost, která slouží jako herna, šatna a sociální zázemí. Žáci používají tělocvičnu a jídelnu školy. Prostory jsou účelně členěny a vybaveny pro realizaci stanoveného vzdělávacího programu. Ředitelka školy s ohledem na finanční možnosti doplňuje vybavení třídy. Děti se aktivně spolupodílejí konstruktivní a estetickou tvorbou na úpravě prostředí. Stanovený režim dne splňuje psychohygienické požadavky. Pitný režim je zajišťován vlastní školní jídelnou.

Organizace činností je funkční a promyšlená. Připravené pomůcky byly využity efektivně s ohledem na obsah a sledované cíle. Učitelka zohledňovala individuální tempo dětí a jejich individuální zvláštnosti. Přejít mezi jednotlivými činnostmi byl přirozený a pružný. Použité metody byly zvoleny cíleně ke stanovenému úkolu. Velmi dobře bylo použito prolínání výchovných činností, která navazovaly na předchozí zkušenosti a poznatky dětí. Z projevu dětí bylo zřejmé, že se dobře orientují v sociálních vztazích vznikajících ve skupině, obecně projevují přiměřenou míru sebeprosazování a komunikačních schopností. Velmi pozitivně je hodnoceno vedení dětí k vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků.

Učitelka při práci čerpá ze seznamu literatury, která je přílohou osnov přípravné třídy. Při výuce využívá Živou abecedu, učebnici pro 1. ročník základní školy a pracovní sešit k Živé abecedě. V literární výchově a při rozvoji komunikačních dovedností pracuje s texty Cestička do školy - pracovní sešit pro prvouku první třídy základní školy. Děti umí poznávat a vyhledávat všechny samohlásky a hlásku L a M. V matematice zvládají číselnou řadu do 10, počet do 5 s přidáváním, ubíráním, poznáváním čísel a orientaci v prostoru i na ploše.

Všechny děti měly očekávané znalosti kromě jednoho dítěte, u kterého se předpokládá odložení školní docházky.

Práci v této třídě je naplňován cíl připravit děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí k bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu od prvního ročníku základní školy a předchází se tak případným neúspěšným začátkům ve školní docházce. Činnost přípravné třídy je hodnocena jako velmi dobrá.

Třída mateřské školy

Součástí základní školy je jedna třída mateřské školy s celodenním provozem od 7.30 do 15.00, s celkovou kapacitou 20 dětí. V době inspekce bylo zapsáno 17 dětí, dle třídní dokumentace je docházka dětí velmi nepravidelná a v průměru se pohybuje v rozmezí 7-10 dětí. Pracovní plán mateřské školy pro rok 1999/2000 vytyčuje hlavní úkoly výchovně vzdělávacích činností a prostředky jejich realizace v souladu s celkovou koncepcí a specifikou zařízení.

Týdenní tematické plány jsou zpracovány přehledně, zahrnují rovnoměrně všechny výchovné složky, kromě výchovy mravní a rozvoje společenských a kulturních návyků. Jsou motivačně propojené a zohledňují heterogenní složení třídy. Cíle a úkoly v nich stanovené jsou zaměřeny na řízené a částečně i spontánní činnosti, odpovídají schválenému vzdělávacímu programu a respektují základní didaktické zásady.

Prostorové i materiálně technické podmínky vzdělávací činnosti jsou velmi dobré, třída je vzhledem k počtu zapsaných i docházejících dětí vybavena odpovídajícím zařízením a dostatečným množstvím hraček, které jsou dětem volně dostupné. Učební pomůcky a didaktická technika jsou zastoupeny v odpovídajícím množství i kvalitě, jsou průběžně doplňovány a inovovány s ohledem na finanční možnosti školy. Estetika prostředí i čistota je velmi dobrá, děti mají možnost aktivně se podílet na výzdobě třídy i herny.

Personálně zajišťuje výchovně vzdělávací proces jedna kvalifikovaná učitelka a jedna pedagogická asistentka, která absolvovala pedagogické minimum.

Hospitované činnosti se vyznačovaly velmi dobrou připraveností a promyšlenými formami a metodami práce. Pro spontánní a hrové činnosti byl vymezen dostatečný časový prostor, vedení her bylo nenásilné a přirozené. V přístupu učitelky k dětem byla zřejmá úcta k dítěti, tolerance a výrazné individuální pojetí výchovy. Nabídka činností byla pro děti zajímavá, měly možnost výběru her, hraček i kamarádů pro hru, v menší míře byla využita členitost prostoru pro hru a hrací kouty. Děti měly možnost rozvíjet a uspokojovat přirozenou potřebu pohybu.

Organizace řízených činností akceptovala přiměřené nároky na osobní tempo jednotlivých dětí, odvíjela se výhradně formou skupinové práce, kdy učitelka pracovala s jednou skupinou na plnění stanoveného cíle a asistentka se věnovala ostatním dětem v doplňkové činnosti. Připravené pomůcky byly využity efektivně a s ohledem na sledovaný cíl. Pedagogické působení bylo přirozené, s důrazem na pozitivní hodnocení a stimulaci každého dítěte.

Všechny činnosti byly účelně motivovány, průběžně byla oceňována snaha a pokrok v dovednostech jednotlivých dětí.

Mezi dospělými a dětmi byl zaznamenán vztah důvěry a přátelství. Ze strany pedagogických pracovníků je vytvářeno pozitivní komunikační klima. Vzhledem k sociálnímu prostředí, ze kterého děti do MŠ přicházejí, je věnována zvýšená pozornost rozvoji aktivní slovní zásoby a zvyšování celkové úrovně komunikativních dovedností, které vykazují u jednotlivých dětí výrazné individuální rozdíly.

Na základě zjištěných skutečností je kvalita výchovně vzdělávací činnosti ve třídě mateřské školy ve všech sledovaných ukazatelích (plánování, podmínky, organizace, formy a metody vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) hodnocena jako velmi dobrá.

Školní družina

Při základní škole pracují dvě oddělení školní družiny umístěné v samostatných prostorách. Provoz je zajišťován v době po skončení vyučování od 11.45 do 17.00. V jednotlivých odděleních je zapsáno v průměru 20 žáků, docházka je velmi nepravidelná, vedení družiny akceptuje značnou migraci žáků podle potřeb a možností rodičů a zájmu jejich dětí.

Materiálně technické vybavení školní družiny financované v rámci rozpočtu školy je velmi dobré, umožňuje spolu s dobrým personálním zajištěním (1 kvalifikovaná vychovatelka a 1 pedagogický asistent) realizaci vytyčeného výchovně vzdělávacího programu.

Základní výchovné záměry jsou uvedeny v kvalitně zpracovaném ročním plánu a dále konkretizovány a specifikovány pro jednotlivá oddělení v týdenních tematických plánech. Systém práce je vhodně sjednocen s ohledem na zvolený denní program a individuální potřeby dětí, navazuje na činnost školy, a to nejen přípravou na výuku, ale i jako součást komplexní kultivace osobnosti žáka. V režimu dne je vyváženě zahrnuta spontánní, zájmová a relaxační činnost. Kontinuitu plnění výchovně vzdělávacího programu ztěžuje nepravidelná docházka.

Činnost školní družiny je hodnocena jako kvalitní součást komplexního výchovně vzdělávacího působení na žáka v rámci koncepčního zaměření a specifických úkolů školy. Je hodnocena jako velmi dobrá.

Dotazník pro rodiče

Před inspekcí byl všem aktuálně přítomným žákům 3. – 8. ročníku a žákům speciální třídy (74 přítomným žákům ze 135 žáků v ročnících zapsaných, tj. 54,81 %) zadán dotazník pro rodiče s žádostí o jeho vyplnění a vrácení. Dotazníky vyplnilo 38 respondentů, tj. 51,35 % z celkového počtu zadaných formulářů.

13 bodů je určeno k hodnocení výchovně vzdělávací práce školy pomocí hodnotící stupnice, 14. bod zjišťuje průměrný prospěch žáka, 15. četnost návštěv rodičů na třídních schůzkách. Body č. 16 – 18 jsou určeny k širšímu slovnímu hodnocení některých skutečností.

Ve všech položkách hodnocených pomocí stupnice převažuje kladné hodnocení školy. Nejkritičtější byli rodiče ke zvolenému vzdělávacímu programu školy (bod 1) a k materiálně technickým podmínkám školy (bod 6) – negativně se vyjádřilo v obou případech 7,9 % rodičů. V širším slovním hodnocení vyjádřili rodiče spokojenost s přístupem pedagogů k jejich dětem, doporučují zkvalitnit dozory nad žáky o přestávkách a vyjádřili přání, aby se konaly pravidelně třídní schůzky a zlepšilo se vybavení školy učebními pomůckami.

Výsledky získané zpracováním dotazníku korespondují se zjištěním inspekčního týmu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, včetně některých podkladů
- řád školy a rozvrhy žáků školy
- záznamy z pedagogických rad
- protokoly komisionálních zkoušek
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 8. ročníku v školním roce 1999/2000
- povinná dokumentace školní družiny v školním roce 1999/2000
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999
- některé tematické plány zpracované pro školní rok 1999/2000
- evidence problémových žáků a individuální plány
- celoroční plán práce školy ve školním roce 1999/2000
- další plány práce (plán kontrolní činnosti, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)
- kritéria pro přiznávání odměn a osobních příplatků

ZÁVĚR

Pozitiva

- výchovně vzdělávací koncepce pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí
- zřízení přípravné třídy
- zřízení speciální třídy
- mimoškolní aktivity žáků školy

Negativa

- velké počet ročníků ve speciální třídě
- značná absence žáků ve vyučování
- nepožadování vypracování funkčních časových a tematických plánů
- nedostatečná kontrola plnění učebních osnov
- neexistence metodických orgánů ve škole
- nevyvážený řád školy

Doporučení

- zřídit další speciální třídu
- řešit absenci žáků ve spolupráci s příslušným městským obvodem
- vyžadovat vypracování tematických plánů, zřídit metodické orgány
- vypracovat a plnit plán hospitační činnosti, provádět pravidelnou kontrolu plnění učebních osnov
- vypracovat řád školy s přihlédnutím k právům žáka

Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako dobré.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocena jako dobrá.

Úroveň kvality plánování je hodnocena jako velmi dobrá, organizačního uspořádání školy jako velmi dobrá, vedení a motivování pracovníků jako dobrá a kontrolních mechanismů jako ještě vyhovující. Celkově je kvalita řízení školy hodnocena jako dobrá.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány ve prospěch žáků a výchovně vzdělávací práce.

Na základě srovnání se závěry předcházející inspekční zprávy (čj. 146 191/98-005043) probíhá vyučování podle platného vzdělávacího programu Obecná škola (čj. 12035/97-20) s výjimkami, které povolilo MŠMT pod čj. 11710/99-22. Pedagogický sbor není nadále stabilizován a přetrvávají problémy s kvalifikací vyučujících. Výchovné poradenství není ve škole doposud zřízeno. Kontrolní činnost je stále na nízké úrovni (zvláště hospitační činnost). Zlepšila se celková úroveň vedení povinné pedagogické dokumentace.

Na základě všech zjištěných skutečností je Církevní základní škola Přemysla Pittra Moravská Ostrava a Přívoz, Jungmannova 3 hodnocena inspekčním hodnotícím stupněm dobrý.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl
Členové týmu	PaedDr. Zbyněk Knop
	PhDr. Alice Strnadlová
	Mgr. Vladislav Vančura
	Mgr. Lenka Vojtovičová

V Ostravě dne 16. června 2000.

Příloha

Vyhodnocení dotazníku pro rodiče

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. červen 2000.

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Helena Balabánová

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Příloha

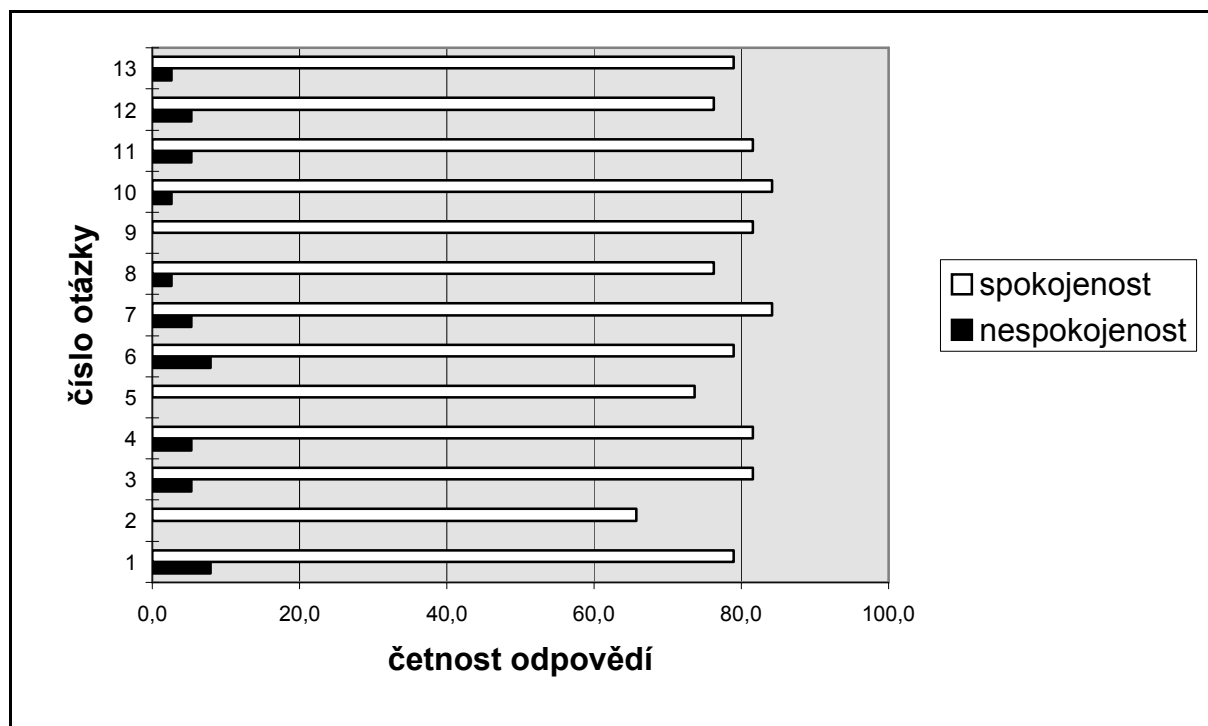
Vyhodnocení dotazníku pro rodiče

Zpracováno 38 dotazníků

Církevní základní škola Přemysla Pittra Ostrava

Dne: 31.5.2000

Názor na:	Údaje v %:	zcela spokojených	spíše spokojených	neutrální vyjádření	spíše nespokojených	nespokojených	nemohou posoudit	nevyjádřilo se (nebo chyba)
1. Vzdělávací program školy		50,0	28,9	2,6	5,3	2,6	10,5	0,0
2. Další nabídky vzdělávacího programu		52,6	13,2	18,4	0,0	0,0	7,9	7,9
3. Hodnocení žáka		52,6	28,9	5,3	0,0	5,3	7,9	0,0
4. Informační služby rodičům		65,8	15,8	0,0	2,6	2,6	7,9	5,3
5. Kvalita výchovného poradenství		50,0	23,7	10,5	0,0	0,0	10,5	5,3
6. Materiálně technické podmínky		60,5	18,4	7,9	7,9	0,0	2,6	2,6
7. Psychohygienické podmínky		65,8	18,4	2,6	5,3	0,0	2,6	5,3
8. Hodnocení úrovně vzdělávání		60,5	15,8	7,9	0,0	2,6	7,9	5,3
9. Hodnocení vztahů mezi učiteli a žákem		55,3	26,3	7,9	0,0	0,0	7,9	2,6
10. Hodnocení vztahů mezi žáky		71,1	13,2	10,5	0,0	2,6	0,0	2,6
11. Hodnocení výsledků učení		63,2	18,4	7,9	2,6	2,6	2,6	2,6
12. Hodnocení dalších aktivit školy		60,5	15,8	2,6	2,6	2,6	7,9	7,9
13. Celkové hodnocení školy		44,7	34,2	10,5	2,6	0,0	0,0	7,9

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Ostrava	3. červenec 2000	146 283/00-05 095
Zřizovatel Biskupství Ostravsko-opavské	3. červenec 2000	146 281/00-05 095
Rada školy, Mgr. Eva Chrenková	3. červenec 2000	146 282/00-05 095

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány